خبرخوان

برگزاری چهارمین رویداد «سفر در میراث فرهنگی»

چهارمین دوره از سلسله رویدادهای سخنرانی‌های الهام‌بخش با عنوان «سفر در میراث فرهنگی»، روز پنجشنبه اول خرداد ۱۴۰۴، ساعت ۱۵ در سالن خلیج فارس پژوهشگاه میراث فرهنگی برگزار می‌شود. این رویداد که با هدف تبادل تجربیات و ایده‌های نو در حوزه میراث فرهنگی و گردشگری برنامه‌ریزی شده، فرصتی است برای علاقه‌مندان، متخصصان و فعالان این عرصه تا با آخرین دستاوردها و رویکردهای الهام‌بخش در این حوزه آشنا شوند. شرکت در این رویداد برای عموم آزاد است و حضور علاقه‌مندان به حوزه میراث فرهنگی و گردشگری توصیه می‌شود. کسانی که تمایل به ثبت‌نام دارند، می‌توانند با شماره ۰۹۱۹۵۴۵۳۱۸۱ تماس بگیرند.

۷۷.۷ درصد تمایلی به فرزندآوری ندارند

ایسنا: مرضیه وحیددستجردی، دبیر ستاد ملی جمعیت، با استناد به پیمایش ملی «تمایلات و رفتار فرزندآوری در ایرانیان» که در اسفند ۱۴۰۳ انجام شد، گفت: «در این پیمایش از مردان و زنان متأهل بین ۲۰ تا ۵۰ سال درباره تمایل به فرزندآوری از مردم سؤال شد؛ نتیجه به‌دست‌آمده نشان داد که به طور کلی ۷۷.۷ درصد پاسخ‌گویان تمایل به فرزندآوری ندارند و تنها ۲۲.۳ درصد تمایل به فرزندآوری دارند». به گفته او، بالاترین علت تمایل به فرزندآوری به این دلیل بوده است که چون «مادربودن» یا «پدربودن» را دوست دارند. بالاترین علت مخالفت ۷۷.۷ درصد پاسخ‌گویان که تمایل به فرزندآوری ندارند، به دلیل نگرانی از تأمین آینده فرزندان جدید بوده است. نبود درآمد کافی و مسکن مناسب نیز از دیگر دلایل بوده است. او افزود: «از همین گروه ۷۷.۷ درصد که مخالف فرزندآوری بودند، سؤال شده که شما برای سه تا پنج سال آینده تمایل به فرزندآوری دارید؟ تقریبا ۴۱ درصد تمایل دارند، لذا باید برای ۴۱ درصد برنامه داشته باشیم. بیشترین تمایل به فرزندآوری برای گروه ۲۰ تا ۲۴ سال بوده است؛ به عبارتی اگر برای نسل جوان زمینه‌های فرهنگی و تشویقی و برنامه‌های انگیزشی داشته باشیم، می‌توانیم از این گروه سنی ۲۰ تا ۲۴ سال به نتیجه برسیم؛ اما بین زنان و مردان تفاوت‌هایی وجود دارد». براساس اعلام او، بررسی‌ها نشان می‌دهد روستاییان نسبت به شهرنشینان تمایل بیشتری برای فرزندآوری دارند. به تفکیک قومیت‌ها نیز ۵۵.۶ درصد ترکمن‌ها تمایل به فرزندآوری دارند. بلوچ‌ها ۴۱.۴ درصد و عرب‌ها ۳۶.۷ درصد تمایل به فرزندآوری دارند، اما کمترین میزان تمایل به فرزندآوری مربوط به آذری‌هاست. او در ادامه خبر از کاهش سه‌درصدی ازدواج در ۱۴۰۳ داد و گفت: «میانگین سن ازدواج بار اول در کشور مردان ۲۸.۲ سال و زنان ۲۴.۱ سال است. در تهران مردان ۳۰.۶ و دختران ۲۷.۱ است. از این رو باید برنامه‌ریزی شود که میانگین سن ازدواج کاهش یابد».

جذب ۲۹ هزار بازمانده از تحصیل در مدارس

ایرنا: معاون آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش از شناسایی بیش از ۱۵۲ هزار کودک بازمانده از تحصیل در گروه سنی شش تا ۱۱ سال و جذب ۲۹ هزار نفر از آنان در مدارس خبر داد. رضوان حکیم‌زاده با اشاره به اقدامات وزارت آموزش و پرورش در زمینه کاهش بازماندگی تحصیلی افزود: «در معاونت آموزش ابتدایی، برنامه‌ای با محوریت عدالت آموزشی و با هدف شناسایی، جذب و نگهداشت کودکان بازمانده از تحصیل طراحی شده که شامل چهار مرحله شناسایی، جذب، حمایت و نگهداشت است». او ادامه داد: «براساس آخرین آمار تا ۲۲ اردیبهشت ۱۴۰۴، تعداد ۱۵۲هزارو ۲۸۷ کودک بازمانده از تحصیل در گروه سنی شش تا ۱۱ سال شناسایی شده‌اند که از این تعداد، بیش از ۱۳۰ هزار نفر هیچ سابقه ثبت‌نام در مدرسه نداشته‌اند. تاکنون ۲۹ هزار نفر از این کودکان با تلاش همکاران در سراسر کشور جذب مدرسه شده‌اند». معاون آموزش ابتدایی با اشاره به پراکندگی جغرافیایی بازماندگان افزود: «بیشترین درصد بازماندگان مربوط به استان‌های سیستان‌وبلوچستان، تهران، خراسان رضوی، خوزستان و شهرستان‌های تهران است. در مقابل، استان‌هایی مانند ایلام، سمنان، زنجان و چهارمحال‌وبختیاری عملکرد مناسبی در کاهش بازماندگی از تحصیل داشته‌اند». او با اشاره به دلایل گوناگون بازماندگی از تحصیل، از جمله مشکلات اقتصادی، فرهنگی، مهاجرت، دوری از مدرسه، تعصبات خانوادگی، بیماری و حتی فوت کودک گفت: «یکی از معضلات جدی، نداشتن اطلاعات دقیق تماس و آدرس از خانواده‌هاست. در مواردی نیز دانش‌آموزان در مراکز غیررسمی آموزش می‌بینند اما در آمار رسمی ثبت نمی‌شوند». حکیم‌زاده با تأکید بر تداوم برنامه‌های حمایتی و آموزشی افزود: «اجرای طرح «حامی» با هدف حمایت آموزشی مستمر از دانش‌آموزان در معرض خطر بازماندگی ازجمله اقدامات مهم امسال است که با بهره‌گیری از ظرفیت مدارس و معلمان در حال اجراست».

۱۰ میلیون ایرانی مجرد در سن ازدواج

ایسنا: مهرزاد ناصری، معاون فنی معاونت بهداشت دانشگاه علوم‌پزشکی تهران، با استناد به بررسی‌های انجام‌شده گفت: «بیش از ۱۰ میلیون جوان مجرد در سنین ازدواج در کشور حضور دارند». او ادامه داد: «شرایط در گذشته به نحوی بود که زنان به طور معمول در ۲۲ تا ۲۳سالگی یا کمتر صاحب فرزند می‌شدند و پدر و مادر آنها نیز کمتر از ۵۰ سال داشتند و به‌راحتی می‌توانستند فرزند خود را در نگهداری نوزاد یاری کنند. شرایط این روزها تغییر کرده و سن ازدواج به حدود ۳۰ تا ۳۵ سال رسیده است و به طور قطع، پدر و مادر زوج نیز ۶۰ تا ۷۰ سال سن دارند. همچنین تک‌فرزندی سبب بروز نگرانی‌هایی شده است و یک فرزند باید به‌تنهایی از پدر و مادر خود مراقبت کند».

شناسایی ۱۰۰ نقطه شروع ترافیک در تهران

مهر: مدیرعامل شرکت کنترل ترافیک شهرداری تهران از شناسایی صد نقطه شروع ترافیک سنگین در تهران خبر داد. حمید برادران ادامه داد: «در بررسی و شناسایی این نقاط، دو پارامتر طول ترافیکی که در نقاط شکل می‌گیرد و دیگری مدت زمان پایداری در گره مد نظر قرار می‌گیرد که حدود صد نقطه که طول ترافیک روزانه از حجم ترافیک روزانه تهران بالاتر است، شناسایی شده که در این صد نقطه طول زمان درگیری ترافیکی بیش از پنج ساعت و در مجموع ۲۴ ساعت در روز است. این صد نقطه شناسایی و بررسی‌های لازم انجام شده است تا این نقاط رفع شود تا شاهد روانی ترافیک در پایتخت باشیم و تا قبل از شروع نیمه دوم سال گره‌ها رفع شود». او گفت: «براساس برنامه‌ریزی‌ها در سال ۱۴۰۴ باید این گره‌ها با اصلاح هندسی یا نصب تجهیزات یا ایجاد مسیرهای جایگزین که ظرفیت عبور را افزایش دهد، با همکاری مناطق باز شود».

گزارش «شرق» از فاجعه محیط‌زیستی حادثه بندر شهید رجایی:

انفجار پنهان

عکس: حسام انصاریان

نیلوفر حامدی

انفجار بندر شهید رجایی بندرعباس، جان‌های بسیاری گرفت، خسارت‌های فراوانی وارد کرد و در کنار همه اینها به سراغ آب و خاک رفت. گزارش‌های زیادی درباره جان‌های رفته و آوارگی‌ها و بیکاری‌ها منتشر شده، اما کمتر به این پرداختند که چه بر سر ساحل و دریا و آب و خاکش آمد. هنوز منبع انفجار مشخص نیست و معلوم نیست آلودگی ۳۶ هزار مترمکعب خاک که از سوی سازمان حفاظت از محیط زیست اعلام شده، از کجا آمده است. مشخص نیست منبع انفجار آلاینده‌های سولفات و نیتروژن داشته یا انفجار کانتینرهای میگو، برنج و چای چنین شرایطی را ایجاد کرده است. این سومین گزارش میدانی «شرق» از منطقه حادثه‌دیده بندرعباس است. در گزارش‌های قبلی به قربانیان، کارگران، بازمانده‌ها و همچنین آنها که به کمک حادثه‌دیدگان رفته بودند، پرداخته شد و حالا موضوع مهم وضعیت آلودگی‌ها، اختلال در چرخه طبیعت و فرار جانوران است؛ مسئله‌ای که کمتر مورد توجه قرار گرفت.

حدود یک ماه پس از گذشت فاجعه انفجار بندر شهید رجایی بندرعباس، مدیرکل دفتر حفاظت از زیست‌بوم‌ها و سواحل دریایی سازمان حفاظت محیط زیست در گزارشی اعلام کرد دلیل اصلی حادثه، نگهداری مواد قابل اشتعال و انفجار بود و این اتفاق نشان‌دهنده رعایت‌نکردن استانداردهای نگهداری، حمل‌ونقل، آموزش‌ندادن به کارکنان، کارگران و منطقه‌بندی‌نکردن مجتمع بندر شهید رجایی بود. بااین‌حال، در این گزارش همچنان نامی از منبع انفجار و مواد آلاینده‌ای را که با محوریت آن منشأ، عامل انتشار آلودگی‌های احتمالی به آب و خاک و هوا بوده، نمی‌توان یافت. یکی از معدود داده‌های کمی و کیفی مطرح‌شده در این گزارش، اعلام آلودگی ۳۶ هزار مترمکعبی خاک بود. علی مریدی، مدیرکل اسبق دفتر آب و خاک سازمان حفاظت محیط زیست، در گفت‌وگو با «شرق» ایجاد آلودگی را قطعی می‌داند، اما معتقد است بدون اینکه منبع آلودگی مشخص باشد، نمی‌توان قدم‌های بعدی را برداشت: «هرچیزی که منجر به آلودگی هوا شود و آلاینده‌ای به محیط وارد کند، بدون تردید سبب آلودگی آب و خاک هم خواهد شد؛ چراکه به دنبال آلودگی هوا، ناخواسته Digestion یا ته‌نشینی رخ می‌دهد که این به معنای ورود همان آلاینده‌ها به آب و خاک است. همین الان تهران هم دقیقا چنین وضعیتی دارد؛ یعنی آب و خاک تهران به واسطه آلودگی هوای شدیدی که رخ می‌دهد، آلوده می‌شود. حالا این را که شدت و ضعف این آلودگی نشت پیداکرده در آب و خاک چقدر باشد، باید از طریق شناخت آلاینده و منبع انفجار پی برد. مثلا اگر منبع انفجار ماده شیمیایی باشد، قطعا شدت تخریب و آلودگی هم بیشتر و شدیدتر است. اگر منبع آتش و انفجار، ذرات معلق باشند، شدت نشتی آلودگی به سایر محیط‌ها نیز کمتر خواهد بود. پس برای اینکه بدانیم تا چه اندازه باید نگران وضعیت سلامت و آلودگی آب و خاک باشیم، نیاز داریم منشأ انفجار را بدانیم. براساس گزارش منتشرشده، تنها نام چندین تن چای، برنج و میگوی کانتینرها عنوان شد، درحالی‌که اینها عامل انفجار نبوده‌اند، بلکه خودشان در حریق آتش گرفته‌اند. نکته مهم این است که آیا منشأ آن انفجار مهیب، آلاینده‌های سولفات یا نیتروژنی داشته یا خیر». به گفته او، فرایند خاموش‌کردن آتش هم به عنوان یکی از عوامل تشدیدکننده آلودگی شناخته می‌شود: «فوم‌هایی که از تجهیزات آتش‌نشان‌ها وارد هوا می‌شوند، اگر به‌درستی مدیریت نشوند، می‌توانند خودشان به مایع آلوده‌کننده‌ای تبدیل شوند». به گفته او، نیاز بود سازمان حفاظت از محیط زیست توضیح دهد با چه پایشی به این عدد رسیده است: «قانون حفاظت از خاک و رصد وضعیت خاک پس از حوادثی همچون نشت آلاینده‌ها و انفجار، در زمان حضور خودم در سازمان محیط زیست تصویب شده بود و از قضا قانون بسیار مهم و جدی‌ای هم به شمار می‌رفت. ساده‌ترین دلیلش این است که اگر رصدها و نظارت‌ها بعدی رخ ندهد و عوامل خطرناک موجود در خاک بررسی نشوند، با اولین بارندگی تمام آن آلاینده به میزان درخور توجهی در محیط گسترش می‌یابند و به عمیق‌ترین لایه‌های زیرین خاک می‌روند. درباره این گزارش هم باید توضیح داده شود چطور به عدد ۳۶ هزار مترمکعب آلودگی رسیده‌اند؛ چون برای محاسبه آلودگی باید سطح را ضرب در عمق کنند، ولی در این گزارش توضیحی دراین‌باره داده نشده است و فقط یک عدد را معرفی کرده‌اند که روشن نیست براساس محاسبه چه سطح و عمقی به دست آمده است».

به گفته او، پاک‌سازی خاک موضوع مهمی است که باید در دستور کار قرار گیرد: «از آنجایی که خاک در تمام کشورها دارای ارزشی ملی است، موضوع پاک‌سازی آن هم از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و روش‌های مختلفی هم دارد. در ایران، غالبا تنها روش پرکاربرد جمع‌آوری مورد استفاده قرار می‌گیرد. به این شکل که خاک سطحی را جمع‌آوری و به محیطی دیگر منتقل کرده و آن را ایزوله می‌کنند. اما روش‌های شیمیایی و بیولوژیکی هم برای شست‌وشوی خاک وجود دارد که پس از این حادثه بزرگ، اتفاقا بیش از همه نیاز به چنین اقدامی حس می‌شود».

احتمال اختلال در باروری پرندگان

در یک ماه اخیر شاید یکی از جدی‌ترین نگرانی‌های اهالی محیط زیست پس از انفجار بندر شهید رجایی، پرندگان آن منطقه بوده است. تأثیر این انفجار در اکوسیستم منطقه دو بخش کوتاه‌مدت و بلندمدت دارد. براساس گفته‌های ایمان ابراهیمی، حفاظت‌گر پرندگان، در بخش تأثیرات کوتاه‌مدت، صدای انفجار تأثیر درخور توجهی بر جمعیت پرندگان دارد؛ چراکه پرنده‌ها در اغلب گونه‌هایشان به صدا واکنش بسیار شدید و سریعی نشان می‌دهند و به‌سرعت منطقه را ترک می‌کنند. البته این تأثیر دائمی نیست و آنها پس از مدتی برمی‌گردند، اما به همان اندازه جدی است؛ چون در فصلی هستیم که پرندگان در حال زادآوری‌اند و این صدای مهیب می‌تواند پرندگانی را که تخم یا جوجه گذاشته‌اند، فراری دهد و در نتیجه یک دوره زادآوری را به‌طور کامل از دست بدهند. چون وقتی برمی‌گردند دیگر این تخم‌ها و جوجه‌ها از بین رفته‌اند». اما تأثیر بلندمدت همین صدای انفجار مربوط به آلودگی شدیدی است که وارد هوا و آب دریا می‌شود: «چون این صدا فقط به خودش ختم نمی‌شود و از قضا رصدکردن این آلودگی‌های بلندمدت هم بسیار دشوار است. از جمله اینکه بسیاری از مواد شیمیایی ناشی از چنین اتفاقی می‌تواند روی باروری بسیار از مهره‌داران از جمله پرندگان اثر بگذارد و این دیگر رخدادی است که ما نمی‌فهمیم. اینجاست که ارزش رصدهای بلندمدت و مستمر خودش را بیشتر نشان می‌دهد. اینکه بتوانیم آمارهای مختلف طی سال‌های متفاوت را مقابل هم قرار دهیم و پس از فیلترکردن عوامل و متغیرهای گوناگون، متوجه شویم چنین انفجاری چه تأثیر بر جمعیت گونه‌های مختلف جانوری داشته، اقدام سخت و مهمی است».

به گفته ابراهیمی، بندر شهید رجایی در نقطه‌ای قرار گرفته که از نظر اکولوژیکی بسیار مهم است؛ چون حد فاصل جزیره قشم و سرزمین اصلی است و در این سال‌ها آسیب‌های جدی عمومی به اکوسیستم منطقه وارد کرده است: «این بندر به‌واسطه مجاورت با جنگل حرا نیز اهمیتی ویژه‌ای دارد. ضمن اینکه بزرگ‌ترین جنگل حرای ایران یعنی خورخوران و بزرگ‌ترین جنگل مانگرو ایران هم در همین منطقه قرار دارد. از جنبه بین‌المللی، خورخوران از نظر وسعت، شکل و دمای آب که در آنجا به خاطر کمتربودن عمق آب، کمتر است، اهمیت زیادی دارد و همین شرایط، اکوسیستم ویژه خود را ایجاد کرده است. یکی از جدی‌ترین مشکلات این محیط، مربوط به تخلیه مخازن بالاست، است. مخازن بالاست در همه کشتی‌ها وجود دارد و برای اینکه میزان فروفتگی کشتی در آب را تنظیم کنند، این مخازن آب پر و خالی می‌شوند تا تعادل را ایجاد کنند و همچنین نقش بهینه‌سازی مصرف سوخت را هم دارند. اما مشکل آنجاست که خیلی اوقات این مخازن در یک کشور دیگر پر می‌شوند، مثلا در سواحل شبه‌جزیره هند یا آمریکای جنوبی. بعد این کشتی‌ها برای تخلیه و بارگیری به بندر رجایی می‌آیند و در این نقطه باید مخازن خود را متعادل کنند. در نتیجه، آب «مخزن بالاست» تخلیه می‌شود؛ آبی که از نقطه دیگر کره زمین آمده و در آن پر از گونه‌های مختلف جانوری شامل ماهی‌ها و بی‌مهره‌ها و میگوها تا جلبک‌هاست. همه اینها به طور ناگهانی وارد اکوسیستم خلیج فارس می‌شوند و این اکوسیستم که خودش ناحیه خاصی است، هرکدام از این گونه‌ها می‌توانند به گونه‌ای مهاجم بدل شده و کل چرخه زیستی منطقه را تحت تأثیر قرار دهند».

ابراهیمی معتقد است که انفجار بندر رجایی باعث جلب توجه به این منطقه و زیست‌بومش شد: «مشکل دیگر، فقدان رصد و نظارتی است که دست‌کم به ما نشان دهد تا به امروز، چه اندازه این اتفاق رخ داده. می‌توان گفت که این نظارت و رصد در اکوسیستم خلیج فارس انجام شده و گونه‌های مهاجم شناسایی شده‌اند. اما اینکه چند گونه، با چه خانواده‌هایی و با چه تأثیری حضور دارند، نیاز به مطالعه میدانی دارد. البته به دلیل نزدیکی به خورخوران این آسیب می‌تواند شدیدتر هم باشد. نفس وجود بندر شهید رجایی، در نبود نظارت‌های محیط‌زیستی مدت‌هاست، خطرات جدی برای محیط زیست ایجاد کرده که مسئله انفجار، توجه‌ها را بیش از گذشته به این منطقه جلب کرد».

خطر به‌گل‌نشستن دلفین‌ها و نهنگ‌ها

بررسی اثرات این انفجار بر زیست‌بوم منطقه، نیاز به بررسی‌های دقیق‌تری دارد، با این حال نازنین محسنیان، پژوهشگر پستانداران دریایی از آسیب‌های چنین انفجاری بر دلفین‌ها و نهنگ‌ها نگران است و به «شرق» می‌گوید: «در بحران‌های این‌چنینی اغلب آن‌قدر اولولیت انسانی زیاد و فاجعه‌بار است که موضوعی چون پایش حیوانات دریایی مثل دلفین‌ها و نهنگ‌ها که حوزه تخصصی من است، موضوع فراموش‌شده‌ای است. تا امروز هم هیچ گزارش و پایش تخصصی درباره این حیوانات انجام و اعلام نشده است، اما برای بررسی آنها می‌توان روی دانسته‌های پیشین صحبت کرد. مثلا ناگفته پیداست که ورود آلودگی شیمیایی و نفتی به آب دریا، به طور مستقیم وارد بدن ماهی‌ها می‌شود و از آنجایی که این موجودات، غذای پستانداران بزرگ دریایی هستند، آلودگی وارد بدن نهنگ‌ها و دلفین‌ها می‌شود؛ این آلودگی منجر به آسیب پوستی و بروز انواع بیماری‌ها در این جانوران می‌شود و در مواردی بر فرایند تولید مثل آنها تأثیر منفی می‌گذارد». به گفته او، آلودگی‌های صوتی را هم باید در نظر گرفت: «آلودگی صوتی ناشی از انفجارهای این‌چنینی یا مانورها، سبب به‌گل‌نشستن حیوانات می‌شود. این حیوانات توانایی بالایی در دریافت فرکانس‌های بالا و پایین دارند و همین مسئله باعث می‌شود صدای انفجار روی اکولوکیشن یا مکان‌یابی آنها تأثیر بگذارد. آنها در پی صدای ناشی از این اتفاقات گیج می‌شوند و در شرایط جزر اشتباها به سمت ساحل می‌روند و به گل می‌نشینند. اگر تابستان باشد و تا شش ساعت بعد که مجددا مد شود، پوستشان آسیب می‌بیند و تاول می‌زند. در این شرایط اگر ناحیه پیشانی آنها که نقش تشخیص مکان‌یابی را دارد آسیب ببیند، دیگر نمی‌توانند به دریا برگردند». آلودگی صوتی ناشی از انفجار باعث مهاجرت آنها هم می‌شود: «آسیب بعدی چنین آلودگی‌های صوتی و نفتی و شیمیایی به طور مستقیم روی مهاجرت حیوانات خودش را نشان می‌دهد. چون حیوانات همواره دنبال این هستند که در مکانی امن‌تر، بدون تنش و با منابع غذایی بالاتر زندگی کنند و پس از چنین تنشی مهاجرت کرده و محل را ترک می‌کنند». اینها همه در حالی است که در دنیا اقدامات محافظتی جدی برای حیوانات در نظر گرفته می‌شود: «متأسفانه فقدان پایش، نظارت، نمونه‌برداری‌های سریع و همچنین اطلاعات شفاف در این حوزه و به‌ویژه درباره پستانداران دریایی وجود دارد. در مقابل ما شاهدیم که پروژه‌های قابل توجهی در دنیا اجرا می‌شود؛ برای مثال پروژه Silent Ocean مدت‌هاست در دنیا اعمال می‌شود و تلاش می‌کند سکون و آرامش اقیانوس را برای ساکنان آن حفظ کند و مسیر حرکت نهنگ‌ها و دلفین‌ها را امن‌تر نگه دارد. حتی برای این هدف تلاش شده تا محل‌های پرتردد عبور آنها به محل کار پستانداران دریایی اختصاص یابد و کریدورهای رفت‌وآمدی کشتی‌ها را تغییر دهند که البته کار ساده‌ای هم نیست».

به ادعای مسئولان، انفجار بندر شهید رجایی با وجود حجم بالای خسارت‌ها خللی در فرایند تأمین آب و برق مردم ایجاد نکرد. با این همه، در جریان این حادثه تأسیسات آب‌شیرین‌کن ۱۰۰ هزار مترمکعبی و نیروگاه بندرعباس آسیب جدی دیدند. هرچند به گفته مدیر کل دفتر مدیریت بحران و پدافند غیرعامل وزارت نیرو، همکاران صنعت آب و برق، این تأسیسات حیاتی را در کوتاه‌ترین زمان ممکن به مدار بازگرداندند. سیف‌الله آقابیگی توضیح داد که در بخش آب از همه ظرفیت‌های جایگزین شامل چاه‌ها و تأسیسات پدافندی تأمین آب منطقه استفاده شد و با حداکثر ظرفیت ممکن به منظور جلوگیری از ایجاد مشکل در آب شرب، در کمترین زمان ممکن اقدامات لازم انجام شد.

اما این بحران، موضوع جانمایی نامناسب آب‌شیرین‌کن‌ها را بار دیگر بر سر زبان‌ها انداخت. ناگفته پیداست که مدیریت آب در ایران با توسل به بارش‌ها در مقطع فعلی وضعیت خشک‌سالی ایران عملا ممکن نیست و به آب‌شیرین‌کن‌ها نیاز دارد. اما شاید این حادثه نشان دهد که در مجاورت بندری به وسعت رجایی که مرکز نقل و انتقال مواد نفتی و پالایشگاهی است و نفت‌کش‌ها و شناورهای مختلف حول آن در گردش‌اند، جانمایی مناسبی برای آب شیرین‌کن‌ها نباشد. چون با هر اتفاقی مثل نشست سوخت یا همین انفجار، این دستگاه‌ها می‌توانند آلوده شوند یا آسیب ببینند. به همین دلیل هم بلافاصله پس از چنین اتفاقاتی آب‌شیرین‌کن‌ها را کاملا خاموش می‌کنند. به گفته متخصصان، هر مترمکعب آب شیرین‌کن برای ایران بین شش تا هشت دهم یورو هزینه دارد. در نتیجه، محافظت از آن هم از نظر اقتصادی و هم از نظر تأمین آب شرب مردم از اهمیت بالایی برخوردار است. همین حالا هم به واسطه اینکه صنعت بزرگی اطراف دریای عمان وجود ندارد و از نظر زیست‌محیطی هم مناسب است، مکان بهتری برای جانمایی آب‌شیرین‌کن‌ها محسوب می‌شود؛ خاصه اطراف جاسک و چابهار.

منبع انفجار همچنان نامشخص است. اینکه آلاینده‌های سولفات و نیتروژن منبع انفجار بوده‌اند یا انفجار کانتینرهای میگو و برنج و چای چنین شرایطی را ایجاد کرده‌اند، پرسش بی‌پاسخی است، اما پیامد آن آلودگی آب، خاک، فرار جانوران و... بوده است

خبر

زمین پتروشیمی میانکاله برگردانده شود

ایلنا: سخنگوی کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس شورای اسلامی، گفت: سرمایه‌گذار پتروشیمی میانکاله از زمانی که زمین را گرفته، نتوانسته است کار خود را جلو ببرد و مطابق قانون باید زمین از او پس گرفته شود. سمیه رفیعی ادامه داد: «اطلاع دقیقی درحال‌حاضر ندارم، اما مهم‌ترین مسئله ما این بود که پتروشیمی میانکاله باید بر مبنای آمایش سرزمین شکل می‌گرفت. باید پیش از اینکه سرمایه‌گذار به آنجا برود و سرمایه‌گذاری یا هر اقدام دیگری را انجام دهد، دستگاه‌های ذی‌ربط مثل محیط زیست و منابع طبیعی تمام خصوصیات مربوط به آن منطقه را به او اعلام می‌کردند». او ادامه داد: «ما در دهه ۸۰ مصوبه‌ای در هیئت وزیران داشتیم که یک‌سری از بارگذاری‌ها در حوزه صنایع مختلف در نوار سبز شمال کشور ممنوع است. با وجود این ممنوعیت، سرمایه‌گذار اقدام به چنین کاری کرده بود که این وظیفه دستگاه‌های ذی‌ربط بوده که توجیه کنند آنجا چه وضعیتی دارد. حالا به دستور رئیس‌جمهوری متوقف شده است». براساس اعلام او، نکته این است که سرمایه‌گذار از زمانی که زمین را گرفته، نتوانسته کار خود را جلو ببرد: «براساس قانون در ازای تخصیص زمین برای هر کاربری تا مدتی محدود و معین، کسی که درخواست زمین کرده است، باید کارش را انجام بدهد، در غیر این صورت مطابق قانون باید پس گرفته شود. الان کار باید به نحوی پیش برود که زمین تخصیص پیدا کرده، که شاید بتوان گفت ۱۰ برابر بیشتر از نیاز این پتروشیمی با این حجم تولید است؛ بنابراین باید زودتر بازپس گرفته شود. این موضوع، درخواست ما از دولت است».

واکنش پلیس فتا به سایت‌های صیغه‌یابی

وحید مجید، رئیس پلیس فتا، با تأکید بر تداوم برخورد این پلیس با جرائم سازمان‌یافته در فضای مجازی گفت: «پلیس فتا به صورت جدی با سایت‌های غیرقانونی صیغه‌یابی، همسریابی و همچنین کانال‌هایی که اقدام به فروش اقلام غیراخلاقی می‌کنند، برخورد می‌کند». رئیس پلیس فتا با بیان اینکه اغلب سایت‌های همسریابی و صیغه‌یابی فاقد هرگونه مجوز قانونی هستند، گفت: «بسیاری از آنها صرفا با هدف فریب کاربران و ارتکاب کلاهبرداری طراحی شده‌اند». او با بیان اینکه اغلب این سایت‌ها فاقد هرگونه مجوز قانونی هستند، افزود: «بسیاری از آنها صرفا با هدف فریب کاربران و ارتکاب کلاهبرداری طراحی شده‌اند. کاربران در این فضاها فریب وعده‌های دروغین را می‌خورند و اغلب متحمل خسارات مالی و حیثیتی می‌شوند». به گفته او، یکی از مشکلات اصلی در مقابله با این نوع کلاهبرداری‌ها، تمایل‌نداشتن قربانیان به طرح شکایت است؛ چراکه آنها نگران مسائل آبرویی هستند و همین موضوع باعث می‌شود که برخی پرونده‌ها به مراجع رسمی ارجاع نشود: «با وجود این، پلیس فتا با تمام توان موضوع را پیگیری می‌کند و حتی در مواردی که شکایتی ثبت نشده باشد، با اقدامات فنی و رصد دائم، صفحات متخلف را شناسایی و با آنها برخورد می‌کنیم». او درباره فعالیت برخی کانال‌ها و صفحات در فضای مجازی که اقلام ممنوعه یا غیراخلاقی را تبلیغ یا توزیع می‌کنند، نیز گفت: «این موارد نیز به طور مداوم رصد شده و با هماهنگی قضائی با مدیران و گردانندگان آنها برخورد می‌شود. درباره سایت‌های قمار و شرط‌بندی هم طبق آمار ما، ۹۸ درصد از موارد شناسایی‌شده در حوزه قمار آنلاین با پیگیری پلیس فتا مورد برخورد قرار گرفته‌اند؛ چه در سطح شناسایی گردانندگان و چه مسدودسازی زمینه‌های مالی و بانکی آنها».